

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ/Д-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Державного університету
«Житомирська політехніка»
Віктор ЄВДОКИМОВ
«27» березня 2025 р.

ПРОГРАМА
додаткового фахового іспиту
для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»
за спеціальністю С2 «Політологія»
(освітньо-наукова програма «Політологія»)

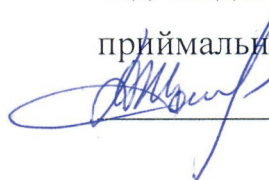
☒ Контрольний примірник

☐ Врахований примірник

Ухвалено
на засіданні приймальної комісії
«27» березня 2025 р.,

протокол № 3

Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Анатолій ДИКИЙ

Житомир

2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ/Д-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 2

Структура
екзаменаційного білету до додаткового фахового іспиту
до аспірантури із спеціальності
С2 «Політологія»

Додатковий фаховий іспит для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю С2 «Політологія» проводиться у тестовій формі (50 тестів по 2 бали).

Результати додаткового фахового іспиту зі спеціальності оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ/Д-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 3

Питання додаткового фахового іспиту

1. Політична система суспільства: структура і ознаки.
2. Визначте зв'язок між політикою й владою.
3. Найголовніші ознаки влади.
4. Форми територіального устрою держави.
5. Визначте, на чому ґрунтується влад.
6. Співвідношення політики із іншими сферами суспільного життя.
7. Суб'єкти політики: суть, класифікація та форми взаємодії.
8. Політологія як наука та навчальна дисципліна: предмет, суб'єкт та об'єкт вивчення, функції.
9. Виникнення та інституціоналізація політичної науки.
10. Галузі політичного знання. Методи політичної науки.
11. Політична ідеологія. основні ідейно-політичні течії.
12. Поняття політичної системи суспільства, її особливості.
13. Структура та фактори стабільності політичної системи.
14. Типологія політичних систем.
15. Природа політичної влади, концептуальні підходи до визначення поняття.
16. Ресурси та функції політичної влади.
17. Влада державна і політична.
18. Легітимність політичної влади. Джерела легітимації.
19. Політичний процес: суть та типологія.
20. Політична діяльність та політичні технології.
21. Поняття держави. Теорії виникнення держави.
22. Основні ознаки та функції держави.
23. Форми державного правління. Монархія, її різновиди.
24. Форми державного правління. Республіка: різновиди, переваги та недоліки.
25. Форми державно-територіального устрою. Унітарна держава: типи, переваги та недоліки.
26. Форми державно-територіального устрою. Федеративна держава: моделі федералізму, переваги та недоліки.
27. Концепція правової держави: принципи та ознаки.
28. Концепція соціальної держави. Ідеологічні інтерпретації соціальної держави.
29. Поняття та принципи громадянського суспільства.
30. Політичний режим: сутність, особливості.
31. Поняття і критерії типологізації політичних режимів.
32. Історичні та сучасні форми диктатури.
33. Суть та основні ознаки тоталітаризму.
34. Суть, основні ознаки авторитаризму.
35. Різновиди авторитаризму. Військові режими. Авторитарно-бюрократичний режим.
36. Охарактеризуйте форми правління, при якій політична влада перебуває в руках глави церкви, духовенства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ/Д-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 4

37. Ознаки традиційного лідерства (за типологією М. Вебера).
38. Ознаки раціонально-легального лідерства (за типологією М. Вебера).
39. Ознаки харизматичного лідерства (за типологією М. Вебера).
40. Розмежуйте поняття легальності та легітимності влади.
41. Обґрунтуйте розподіл політичної влади.
42. Зробіть аналіз президентської моделі влади.
43. Які особливі ознаки притаманні парламентській моделі влади?
44. Визначте змішані моделі правління. Типи змішаних моделей (на реальних прикладах).
45. Визначте сутність державної організації. Типології державних організацій сучасності.
46. Ознаки та символи державності.
47. Дайте визначення поняттю «партійна система». Назвіть типи партійних систем.
48. Вибірчі системи у сучасному світі.
49. Що таке політична ідеологія? Типологія політичних ідеологій у сучасному світі.
50. Зробіть аналіз форми правління та державної організації України.

Рекомендована література

1. Барановський Ф. В. Роль візуального іміджу політичного лідера в демократичному суспільстві. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. 2023. № 2. С. 40-47.
2. Гаращук Д., Сергєєв В. Безпекові виклики популізму в цифрову епоху: від політичної гіперреальності до несвідомого політичного споживацтва. Society and Security. Серія: Міжнародні та політичні дослідження. 2025. Вип. 1 (7). С. 17-25. URL: [https://doi.org/10.26642/sas-2025-1\(7\)-17-25](https://doi.org/10.26642/sas-2025-1(7)-17-25)
3. Гелей С., Рутар С. Політологія. К.: ЦНЛ, 2019. 348 с.
4. Гетьманчук М.П., Гетьманчук П.М., Ільницька У.В., Луцишин Г.І., Пасічний Р.Я., Турчин Я.Б. Політологія: у схемах, таблицях, визначеннях. К.: Львівська політехніка, 2020. 272 с.
5. Заславська О. О., Налімова С.В., Посвістак О. А. Новий популізм як технологія політичного маркетингу політичних партій. Актуальні проблеми політики. 2022. Вип. 69. С. 65 – 73. Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/app.v0i69.1304>.
6. Зубарева М. А. Робочі аспекти PR в Україні. Наукові записки Інституту журналістики. Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2369>.
7. Калініченко Б. М. Роль засобів масової інформації у політичній стратегії інформаційного суспільства. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2019. Вип. 25. С. 53-57. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2019_25_12.
8. Кропивко В.В. Політична реклама в інтернет-комунікаціях. Політикус. 2022. Вип. 1. С. 61–65. Режим доступу: http://politicus.od.ua/1_2022/10.pdf.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ/Д-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 5

9. Лікарчук Н.В. Ілюзорні аспекти іміджу в політичній рекламі. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2020. №. 29. С. 108-114.
10. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с.
11. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR-технології. Актуальні проблеми політики. 2019. № 219. С. 118-133. Режим доступу: http://app.nuoua.od.ua/archive/64_2019/9.pdf.
12. Неліпа Д. Системний аналіз в політології. К.:ЦНЛ, 2019. 304 с.
13. Перепелиця Н. О. Роль політичного іміджу у виборчих кампаніях: як образ лідера впливає на результати виборів. Регіональні студії. 2023. № 35. С. 183-188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/regst_2023_35_32.
14. Проноза І. І. Політичні PR-технології як інструмент формування політичної свідомості. Політичне життя. 2021. № 2. С. 96 – 101.
15. Слісаренко І. Ю. Паблік рилейшнз у системі комунікації та управління: Навч. посіб. Київ : МАУП, 2017. 104 с.
16. Томахів В. Політологія: Навчальний посібник. Вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.
17. Требін М. П. Соціально політичні студії: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 696 с.
18. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин. К.: ЦНЛ, 2019. 256 с.
19. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія. К.: ЦНЛ, 2019.
20. Religious Symbolism in Rhetoric of Right Populist Parties / Kostyuchkov Serhii; Garaschuk Dmytro; Serhieiev Viacheslav; and Volkova Kateryna. Occasional Papers on Religion in Eastern Europe. 2024. Vol. 44, no. 6. URL: <https://doi.org/10.55221/2693-2229.2538>

Допоміжна література

1. Аркуніч О. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності. К.: Ника-Центр, 2018. 988 с.
2. Борисова О. Зовнішня політика України. Історія та сучасність. К.: Кондор, 2017. 344 с.
3. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К.: Наш Формат, 2019. 448 с.
4. Гелей С. Політико-правові системи світу. К.: ЦНЛ, 2017. 346 с.
5. Глобалізація та політика національної безпеки / під ред. Юхименка П. К.: ЦНЛ, 2021. 408 с.
6. Головатий М.Ф. Політична психологія. К.: ЦУЛ, 2017. 400 с.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К.: ЦНЛ, 2019. 416 с.
8. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Теорія та практика політичної пропаганди. К.: Ліра-К, 2020. 254 с.
9. Горбань Ю., Бондар І. Формування державної політики в сфері інноваційної діяльності. К.: Ліра-К, 2017. 280 с.
10. Еріксон А., Пул Р. Шлях до вершини. Наукові поради про те, як

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			П-04.00-04.04- С2.00.1/ДФ/Д-01- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 1 / 6

досягнути професіоналізму. Київ : Наш Формат, 2018. 304 с.

11. Кириченко В., Кириченко Ю., Соколенко Ю. Політико-правова система України. К.: ЦНЛ, 2019. 304 с.

12. Кириченко В. Політичні системи світу. Кредитно-модульний курс. К.:ЦНЛ, 2017. 218 с.

13. КоллінзДж. Від хорошого до величного. Київ : Наш Формат, 2017. 368 с.

14. Крол А. Теорія каст і ролей. Київ: Book Chef, 2018. 144 с.

15. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR-технології. *Актуальні проблеми політики*. 2019. № 64.С. 118-133.

16. Партологія. Навчальний посібник. / Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. За ред. Обушного М.І. – Друге видання, виправлене і доповнене. Київ, 2017. 432 с.

17. Романюк А. Еволюція політичних інститутів. К.: Гельветика, 2021. 184 с.

18. Сухонос В. Державне правління: еволюція сучасних форм. К.: Університетська книга, 2019. 310 с.

19. Шубін С. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2019.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
3. Глобальна база рекламних роликів (Global Advertising Account Moves). URL: <https://www.adbrands.net/>
4. Журнал Актуальні проблеми політики. URL: <http://app.nuoua.od.ua/>

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин і
політичного менеджменту,
д.е.н., доц.

Ірина ГРАБЧУК